

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Нишавски округ
Општина АЛЕКСИНАЦ
Подручна канцеларија за рурални развој
Фонд за развој пољопривреде

ПРОЈЕКАТ
“ ЛИЧНА КАРТА СЕЛА “

Подносиоц предлога: Скупштина општине Алексинац

ФОНД ЗА РАЗВОЈ ПОЉОПРИВРЕДЕ

_____ 2009. ГОДИНА

1. Опис пројекта

1.1 **Назив пројекта** : “Лична карта села”.

1.2 **Локација**: Република Србија, Нишавски округ, Општина Алексинац, 70 сеоских насељених места (укључена и три приградска која још имају руралне одлике – мада треба утврдити критеријуме).

1.3 **Кратак садржај пројекта**

Локална самоуправа представља сегмент јавне управе са којом грађани и привреда најчешће комуницирају у решавању својих потреба и остваривању својих права.

У процесу реформе локалне самоуправе, подразумева се промена у начину пружања информација и обављања услуга које се пружају грађанима и привреди.

Прелазак у модерно демократско информационо друштво, подразумева ефикаснију и одговорнију локалну самоуправу ка грађанима и привреди, одн. употребу савремених информационо – комуникационих технологија ради повећања ефикасности рада и пружање интерактивних услуга грађанима и привреди.

На територији општине укупно има 72 насељена места, од којих су:

градска насеља (**месна заједница - катастарска општина**)

Алексинац, седиште општине (Алексинац варош)
Алексиначки Рудник (Алексинац ван варош)

приградска насеља (од 2008 године, месна заједница – катастарска општина)

Житковац
Моравац
Прџиловица

и села (месне заједнице – катастарске општине)

Алексиначки Бујмир	Врћеновица	Грејач
Банковац	Вукања	Дашница
Бели Брег	Вукашиновац	Делиград
Беља	Глоговица	Добрујевац
Бобовиште	Голешница	Доња Пешчаница
Бован	Горња Пешчаница	Доње Сухотно
Брадарац	Горње Сухотно	Доњи Адровац
Вакуп	Горњи Адровац	Доњи Крупац
Велики Дреновац	Горњи Крупац	Доњи Љубеш
Витковац	Горњи Љубеш	Дражевац
Врело	Гредетин	Јаковље

Јасење	Љуптен	Станци
Каменица	Мали Дреновац	Стублина
Катун	Мозгово	Суботинац
Копривница	Моравски Бујмир	Тешица
Корман	Нозрина	Трњане
Краљево	Породин	Ћићина
Крушје	Преконози	Црна Бара
Кулина	Пруговац	Честа
Липовац	Радевце	Чукуровац
Лознац	Рсовац	Шурић
Лоћика	Рутевац	
Лужане	Срезовац	

У наведеним селима општине Алексинац заступљена је воћарско- виноградарска, ратарска и сточарска производња на расположивом пољопривредном земљишту у брдско – планинском подручју .

Због изузетног значаја унапређења села и пољопривреде као њене примарне производње, неопходно је познавање ажурног стања села на територији општине Алексинац.

Из ових и других разлога , овај пројекат ће допринети модернизацији локалне самоуправе и то кроз развој општинског информационог система.

Велика пажња општинске владе усмерена је на повећаној потреби за сталним протоком валидних података и информација.

Пројекат “Лична карта села” би требало да буде и саставни део Плана развоја општине Алексинац, у делу који би на кластерски начин третирао развој општине, јер се кренуло од чињенице да је немогуће направити било какву озбиљнију анализу у општини са аспекта развојног потенцијала, уколико не поседујемо прецизне упоредиве податке, одн. ни предлози развојних пројеката не могу имати кредибилитет уколико нису засновани на егзактним и релевантним подацима за подручје општине.

Припрема радног материјала - упитника , израда методологије рада на терену за прикупљање података, заједнички рад са сеоским Одборима (мештани села), појединачни рад са домаћинствима у селу, представљају основне активности овог пројекта у циљу добијања тачних података и информација . **Методологија по којој ће се радити је ПЛА Participatory learning and action-партиципаторно учење и деловање.** Принципи ПЛА су одређени знањем о томе да заједница може ући у развојни процес уколико је он инициран од стране самих чланова заједнице тј. изнутра, мобилизацијом могућности заједнице да се самопомогне уз заједничку (чланови заједнице + ПЛА помагачи или тренери) идентификацију садашњег стања и развојних потенцијала.

1.4 Циљеви пројекта

Општи циљ пројекта је унапређење преношења и коришћења сигурних података, применом признатих метода (ПЛА И ПРА **PARTICIPATORY RURAL APPRISAL**), а везаних за **географско-еколошке карактеристике, просторни изглед, повезаност насеља, привредну активност,**

земљишне и сточне капацитете, опремљеност пољопривредних газдинстава, инфраструктурну и институционалну опремљеност, социо-демографске карактеристике и др. податке.

Конкретни циљеви

- Лако доступни и тачни подаци за одређено сеоске насеље и газдинства.
- Коришћење података за анализу економског, културолошког и социолошког развитка сеоског насељеног места.

1.5 Оправданост пројекта

Потреба за реализацијом овог пројекта јавила се са озбиљнијим приступом према постојећим проблемима, потенцијалима и могућностима једног сеоског насеља.

Услед недоступности стварних података и информација, отежано је сагледавање реалног стања на терену, а јавља се све већа потреба за израдом овакве базе података.

Прикупљање и обрада података и информација потребних за даљи развој села и пољопривреде, добијени преглед стања и постојање базе свеобухватних података за одређено сеоско насеље и газдинство, омогућило би ефикаснији рад службе/одсека за пољопривреду у даљем анагжовању при изради пројекта намењених развоју села, газдинства и пољопривреде и решавању актуелних проблема. **Живот пољопривредника није ограничен само на пољопривредна питања, већ је много комплекснији. Поред покушаја да се разумеју пољопривредна гледишта, ми морамо да разумемо и животни систем пољопривредника. Животни систем се заснива на три главна система:**

1. економског система
2. пољопривредног система
3. социо-културног система

Циљ пољопривредника је да се систем одржава у равнотежи и да се у складу са тим доносе одлуке. Тренутно овај систем није у равнотежи. Поред суочавања са проблемима у пољопривреди он аје суочен и са економским и социјалним потешкоћама што га спречава да побољша животни стандард. Тек уколико пољопривредници и ми знамо који делови животног система узрокују постојећу неравнотежу можемо заједно доћи и до заједничких решења. **Отуда можемо животни систем пољопривредника назвати предметом ПЛА методе.**

Циљна област

Пројектом је предвиђено прикупљање и обрада података са терена за 70 насеља на територији општине Алексинац: Алексиначки Бујмир • Банковац • Бели Брег • Беља • Бобовиште • Бован • Брадарац • Вакуп • Велики Дреновац • Витковац • Врело • Врђеновица • Вукања • Вукашиновац • Глоговица • Голешница (напуштено насеље) • Горња Пешчаница • Горње Сухотно • Горњи Адровац • Горњи Крупац • Горњи Љубеш • Гредетин • Грејач • Дашница • Делиград • Добрујевац • Доња Пешчаница • Доње Сухотно • Доњи Адровац • Доњи Крупац • Доњи Љубеш • Дражевац • Житковац • Јаковље • Јасење • Каменица • Катун • Копривница • Корман • Краљево • Крушје • Кулина • Липовац • Лознац • Лоћика • Лужане • Љуптен • Мали Дреновац • Мозгово • Моравац • Моравски Бујмир • Нозрина • Породин • Преконози • Прђиловица • Пруговац • Радевце •

Рсовац • Рутевац • Срезовац • Станци • Стублина • Суботинац • Тешица • Трњане • Ђићина
• Црна Бара • Честа • Чукуровац • Шурић.

То је око 11.683 становника и око 9410 домаћинстава (попис 2002. године).

Опис проблема

Тренутно је заступљено коришћење застарелих или недовољних статистичких података (Општине у Србији 2007, ISSN 1450-9075) који обухватају преглед података за општину Алексинач и демографске податке по селима - Књига 9, Становништво, упоредни преглед броја становника 1948, 1953, 1961, 1971, 1981, 1991, 2002, подаци по насељима, Републички завод за статистику, Београд, мај 2004, ISBN 86-84433-14-9; Књига 1, Становништво, национална или етничка припадност, подаци по насељима, Републички завод за статистику, Београд, фебруар 2003, ISBN 86-84433-00-9; Књига 2, Становништво, пол и старост, подаци по насељима, Републички завод за статистику, Београд, фебруар 2003, ISBN 86-84433-01-7)

С обзиром на велике и брзе негативне промене, како привредне, тако у највећој мери и демографске у руралним подручјима, потребно је прецизно снимање тренутне ситуације да би могли правилно да се процене развојни потенцијали сваког села појединачно и предузму потребне акције за заустављање ових негативних трендова.

Израда анализа по сегментима је јако отежана јер не постоје свеобухватни подаци за одређено сеоско насељено место, а поготову за газдинство.

Недостатак базе података у електронском облику спречава брз проток , података и информација до крајњих корисника, али и благовремено ажурирање према насталим променама.

Директни корисници:

- Министарство пољопривреде шумарства и водопривреде
- Локална самоуправа,
- Донаторске организације,
- НВО,
- Формална и неформална удружења,
- Задруге и др. облици удруживања,
- Организације и институције из области пољопривреде,
- Привредни и др. субјекти.
- Организације и институције из области економског, социолошког, културолошког делокруга.

1.6 Опис активности

Реализација пројекта предвиђена је кроз три фазе , а основне активности по фазама су:

I фаза у трајању 4 мес обухвата следеће активности:

- израда радног материјала- упитника за рад на терену,
- дефинисање методологије за прикупљање података,
- организовање сеоског Одбора (7-11 мештана) ради заједничког рада на прикупљању података и информација за одеђено сеоско насеље.
- обезбеђивање опреме за реализацију пројекта – теренско возило, лап топ, видео бим, дигитални фото апарат.

II фаза у трајању од 6 месеци (под условом да се обезбеди одговарајући број људи – може и војска) обухвата следеће активности:

- рад на терену- прикупљање података према упитницима,
- обилазак сеоских домаћинстава (ПЛА помагачи анкетари)
- рад са сеоским Одбором

III фаза у трајању од 2 месеца обухвата:

- софтверска обрада података ,
- организовање информативних кампања на локалном нивоу, ради анимирања програма , одн. презентовање значаја и ефеката израде Личне карте села.
- преношење искустава и тренинг заинтересованим локалним сапоуправама .

Методологија

За постизање циљева пројекта предвиђена је следећа методологија:

- израда упитника за прикупљање података и информација за села општине Алексинац, (ПЛА И ПРА методологија),
- тренинг са стручним лицем и едукација у примени методологије.
- израда софтвера,
- ангажовање сарадника ван општинске управе за рад на терену (8 особа , едукована, проверена и са препоруком + потребан број војника),
- формирање сеоског Одбора ради заједничког рада,
- обезбеђивање основне опреме (аутомобил, лап топ) за ефикасан рад и потпуно извршење предвиђених активности,
- обилазак група за прикупљање података у свако појединачно село . Како би се ефикасно и брзо деловало на терену и обрадили подаци за једно насељено сеоско место, планирана су 6 одласка . За укупно 70 села на територији општине Алексинац , потребна су 420 обиласка,
- организовање састанака са Одборима ,
- обрада и унос података добијених са терена у _____ програму,
- ширење информација о значају овог програма , одн. базе података за брз проток података информација.

1.7 Трајање и план активности

Пројекат ће трајати 12 месеци.

Активности	2009.		2009/2010.		2010.	
	од	до	од	до	од	до
1. израда радног материјала		X				
2. дефинисање методологије рада на терену				X		
3. обезбеђење опреме (ауто, лап-топ)		X				
4. формирање сеоског				X		

Одбора			
5. прикупљање података на терену		X	
6. радни састанци са Одборима		X	
7. софтверска обрада података			X

2. Очекивани резултати пројекта

“Лична карта села” са свеобухватним прецизним подацима за одређено сеоско насељено место представља користан модел за коришћење основних података.

Израда оваквог програма омогућава коришћење потпуних и тачних података за систематско праћење, анализу стања и реализацију развојних пројеката од значаја за село и пољопривреду.

Оваква база података користила би за израду публикација, извештаја, анализа, развојних пројеката и др., великом броју корисника.

Доступност на net/ мрежи и штампање попуњених образаца са подацима за одређено село, омогућиће свим заинтересованим потпуну експлоатацију података из програма.

Остали резултати

После реализације пројекта очекивани резултати су:

- публикавање извештаја, израда развојних програма сеоских заједница,
- презентације (net, и др.),
- пренос података и информација “Личне карте села” је део информационог сервиса општине
- у општини се спроводи акција промовисања програма Лична карта села
- коришћење података за израду пројеката за унапређење пољопривреде и села.

Вишеструки ефекти

Овај модел за ефикасно коришћење података биће на располагању свим заинтересованим јединицама локалне самоуправе које желе имати базу података сеоских насељених места. ПЛА методологија биће обухваћена и два корака:

1. анализа ситуације у селу
2. планирање

У оба случаја се примењују различита средства ПЛА методе: ПРА средства и средства планирања, анализа ситуације – активна процена села (ПРА).

Краткорочни и дугорочни утицај

Услови који се морају испунити да би се остварили циљеви и постигли очекивани резултати:

- подршка овог пројекта од стране Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде РС и локалних Фондова за развој пољопривреде.
- константна политичка подршка од стране општинске управе током спровођења пројекта.
- обезбеђена техничка и материјална подршка у току реализације пројекта.

Одрживост ће бити постигнута израдом исте “карте” за сва села на територији општине Алексинац и сталним праћењем промена, које ће се евидентирати и даље користити за наведене пост – пројектне активности.. поготову у побољшању положаја жена на селу.

3. Буџет за реализацију пројекта

Трошкови	Јединица	Број јединица	Трошкови по јединици	Укупан трошак
1. Људски ресурси				
1.1 стипендије-плате				
1.1.1 техничко особље-координатор пројекта	Месец	8 ?		
1.1.2 стручни сарадници - 2	Месец	8 ?		
1.1.3 хонор./консул./особље под уговором	Човек	1		
1.1.4 днев./смешт,исхрана	Човек/дан	8 x 72		
	-	-		
УКУПНО,људски ресурси				
2. Опрема				
2.1 куповина возила	Возило	1		
2.2 компјутерска опрема (лаптоп)	Лап-топ	1		
2.3 дигит.фото апарат	Диг. фото	1		
2.4 мобилни медиа	Моб. мед.	1		
2.5 видео бим	Видеобим	1		
УКУПНО, опрема				
3. Трошкови везани за пројекат				
3.1 трошкови возила	Месец	8		
3.2 канцеларијски материјал	Месец	8		
3.3 друге услуге (комуникације)	Месец	8		
УКУПНО, трош. везани за пројекат				
УКУПНО:				

НАПОМЕНА : У прилогу предлога пројекта налази се радни материјал – “Традиционално и савремено у животу и раду људи у селу”, упитнике за домаћинство и домаћицу као и додатак о методологији – опис

У Алексинцу, __. __.2009.

Општина Алексинац